

# A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.  
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.  
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

## LEGUJABB.

-- Táviratok és telefon-hírek. --

### A politikai helyzet.

Andrássy újabb cikksorozata.

Budapest, jul. 22. *Andrássy* Gyula gróf a *Budapesti Hírlap* mai számában megkezdte második cikksorozatát. *Andrássy* cikkében azt bizonyítja, hogy a negyvennyolczas törvényhozók és a kiegészítés megalkotói csakis parlamentáris kormányforma létesítését tüzték ki célul, melynek sarkalatos föltétele, hogy a kormányt kötelezi, hogy a király és a nemzet bizalmára támaszkodják, különben törvényes kormánynak nem tekinthető.

### Az albizottság összetéll.

Budapest, jul. 22. *Gulner* Gyula, a vezérőlbizottság áltai kiküldött albizottság elnöke intézkedett, hogy az albizottság megbízatásához képest legközelebb összejön és tárgyalás alá vegye a belügyminiszter első megsemmisítő határozatát.

### Gonda Béla — miniszteri tanácsos.

Budapest, jul. 22. Illetékes helyről jelentik, hogy a király *Gonda* Béla kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsost, a tengerészeti ügyek vezetőjét, *miniszteri tanácsossá* nevezte ki.

## „A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

### Akik kétszer házasodtak.

Irta: *Henri Datin*.

A szálló terraszán ültünk, jégbehűtött italok mellett, szép asszonyok társaságában. Mindenki elmondta a maga történetét.

Amikor a szomszédomra került a sor, így kezdte:

— Én, hölgyeim, kétszer vettem feleséget ugyanazt a nőt. . . Istenemre, igen. Kétszer ugyanazt a nőt, még pedig törvényes hitvesül, sőt ugyanazon anyakönyvi hivatalban mind a kétszer.

*Germaine Leduc* kisasszony még gyermek volt, amikor anyját elvesztette. Atyját a csapás annyira megrendítette, hogy többé nem gondolt második házasságra. Egész életét egyetlen gyermekének a neveléére áldozta, nem kímélve sem költséget, sem fáradságot.

Az ő és az én családunk régóta benső baráti összeköttetésben áll egymással és *Germaine* már kicsiny koromnan nekem szánták. Jegyesként nőtünk fel s mikor a szerelem kicserizott a szívünkben, az apai áldás nem késett. Eljegyzésünket nagy pompával ültük meg s két hónappal később tüztük ki az esküvőt, amikor aztán váratlanul súlyos csapás érte családomat. Atyám vagyonát egy régi barátja,

### Sumanovics bukása.

Zágráb, jul. 22. *Sumanovics* Vjekisláv dr. osztályfőnöknek, a bán helyettesének fölmentése befejezett dolognak tekinthető. Bukása vereségét jelenti annak az igyekezetnek, amely a horvát kormányt magyarelles irányba akarta szorítani.

### Bombamerénylet a szultán ellen.

Konstantinápoly, jul. 22. Midőn a szultán pénteken a szelamlakra ment, bombamerényletet követtek el ellene. A merényletnél negyven ember szörnyethalt és sokan megsebesültek. A merénylő kilétét még nem tudják. Valószínűnek tartják, hogy a merénylő is elpusztult. A szultán nyugodtan és sértetlenül tért vissza a palotába, hol az üdvözléseket fogadta.

### Az orosz forrongás.

#### Forradalmi tüntetés Moszkvában.

Berlin, jul. 22. A moszkvai vasuti állomáson tegnapelőtt éjfélkor forradalmi tüntetés volt. Egy *Ivanov* nevű csendőrt, aki néhány tüntetőt le akart tartóztatni, egy tördfésszel megölték. A többi csendőrnök sikerült a merénylőt elfogni. A tömeg fenyegető magatartást tanusítva, «Le a kormánnyal! Éljen Japán!» ki-

hírneves bankár kezelte s egy napon bucsu nélkül elvitorlázott Amerikába.

Házasságról immár nem is álmodhattam; hiszen hát koldussá lettem s szivtelenségnek illett volna be, imádottnak a rossz sorsom megosztására kényszerítenem. Magam bontottam fel tehát mátkaságunkat. *Germaine* azonban szeretett s a bennünket ért csapás nem változtatta meg érzelmeit. Atyja, a derék *Leduc* ur, elégségesnek látta vagyonát a kettőnk számára is, így tehát a házasságot mégis megkötöttük.

Amikor aláírtuk a házassági szerződést, *Leduc* ur, jól megfontoltan, azt a feltételt kötötte a frigyünkhöz, hogy a vagyona, amely *Germaine* öröke lesz, el nem adható. Amely napon tehát a birtokot eladnók, azon a napon házasságunk felbomlik. De mit törődtem én mindezzel! Szerettük egymást és boldogok voltunk.

Boldogságunk sokáig is tartott, mignem egy felhő beárnyékolta azt. A feleségem atyja meghalt. Szegény, jó ember, keservesen megsirattuk őt s eltávozására után valósággal üresnek éreztük a világot.

Néhány év mult el a csapás után változatlan békességben, amikor aztán a sors ismét újabb bonyodalmakat rendezett nekünk. A szocziális krízis pangást hozott a földmívelésre; a rossz termés, a munkások lázadása egyszerre annyira megapasztotta jövedelmünket, hogy kevés volt a megélhetésre. Az a

állásokat hallatott. A rendet katonaság állította helyre.

### Lelőtt csendőrhadnagy.

*Helsingfors*, jul. 22. Tegnapelőtt délután félnégy órakor a *Wiborg*-uton egy ember *Kramorovszky* csendőrhadnagyra revolverrel háromszor rálőtt és a hadnagyt súlyosan megsebesítette. A merénylőt letartóztatták.

### Éhinség.

Berlin, jul. 22. Tula orosz kormányzóóságban éhinség tört ki. Sok helyen népkonyhákat állítottak fel az éhezők ellátására, de a segítség elégtelen.

### A háboru.

#### A kedvetlen hadsereg.

London, jul. 22. A *Daily Express* szeptérvári tudósítója jelenti: Szava-hihető forrásból eredő értesülés szerint *Linevics* tábornok csapatai nem igen bíznak a győzelemben. A csapatok hangulata igen deprimált. A katonák tudják, hogy béketárgyalások vannak folyamatban és ez csak növeli bennük azt az óhajást, hogy hazatérhessenek.

#### Koreában.

Tokio, jul. 22. Az oroszok hadállásait Észak-Koreában megerősítették. Legközelebbre nagy csatát várnak a *Tumen* folyó partján.

csékély fizetés, amelyet a hivatalom révén kaptam, vajmi kevés volt arra, hogy az igényeinknek megfelelőleg éljünk, másra kellett tehát gondolnunk, hogy helyzetünkön könnyítsünk.

A pénzügyintézetnél, ahol a hivatalom volt, éppen az időtjárt valami pompás új vállalatról beszéltek, amelyhez tőkét kerestek. Részvénytársaság alakult s előrelátható volt a busás osztalék. A részvények azonban egyenkint nem voltak kaphatók, csak bizonyos részüsszegekben, ehhez pedig nagy összegre volt szükség.

Mindent elmondtam a feleségemnek, aki a hallottak fölött mélyen elgondolkozott. De nem válaszolt.

— Ha most pénzünk volna, — mondtam, — gazdagságot szerezhethetnénk.

— Mennyi pénzre volna szükség, hogy mi vásárolhassunk a papírból? — kérdezte hirtelen.

— Háromszázezer frankra.

— Akkor vegyük meg.

— Igen ám, de miből?

— A hozományomból. . .

— Hogyan? Hiszen a vagyon fölött nem rendelkezünk, a birtok csak úgy adható el, ha a házasságunk felbomlott.

*Germaine* arcza felragyogott egy gondolatól.

— Megtaláltam! Megtaláltam a módot, hogy megvásárolhassuk a papirokat. Ne ellen-

**Szahalin szigetén.**

**Tokio,** jul. 22. Szahalin sziget különböző pontjain összesen 461 orosz katona, köztük egy ezredes és 14 tiszt adta meg magát.

**Kiemelt hadihajó.**

**Tokio,** jul. 22. A *Foltava* nevű orosz csatahajót, amely a port-arturi kikötőben elsüllyedt, a japánok kiemelték.

**Halálra ítélt katona.**

**Arad,** jul. 22. Az itteni hadbíróóság *Petkó* Károly közlegényt *halálra ítélte,* mert egy főlebbvalóját megütötte.

**Katasztrófa egy ágyunaszádon.**

**Santiago,** jul. 22. Egy ágyunaszádon robbanás történt. Huszonöt ember életét vesztette és hetvenen megsebesültek.

**Nagy vihar Madridban.**

**Madrid,** jul. 22. Itt óriási vihar dühögött, mely nagy károkat okozott. A vihar letépte egy ház tetejét és száztíz ember a romok alá került.

**Fürdőző betörő.**

**Siófok,** jul. 22. A budapesti rendőrség által kiküldött detektívek letartóztatták itt *Neumark* Samu országosan körözött betörő tolvajt, aki a fürdővendégek közt mágnásként szerepelt és sok pénzt költött.

**KÜLÖNFÉLE.****Szerencsétlenség a Habsburg hadihajón.**

Röviden már megemlékeztünk a *Habsburg* hadihajón történt szerencsétlenségről. Most egy szemtanu elbeszélése alapján az esetről a következőket jelenthetjük:

A *Habsburg* hadihajón célzó gyakorlathoz tartottak. Ilyen alkalmakkor egy talpgerendán uszó, több léczre kitesztett spárgahálóra

kezzel, hanem engedelmeskedjél mindenben; akarom, parancsolom! . . . Öleld meg hamar a feleségedet, aztán hallgass meg; elmondom . . .

Néhány nap múlva nagy társaságot hívtunk meg ebédre. Az ebéd pompás volt, a hangulat örömmel teli, a pezsgő sem hiányzott az asztalról.

Az ebéd végeztével valami általános érdekű dolog került szóba, amihez én is hozzászóltam. *Germaine* felpattant s éppen az ellenkezőjét állította. Én hevesen visszafeltem, ő még hangosabban. Több nem kellett; hozzáfutottam s mielőtt valaki megakadályozhatott volna, gyengéden megütöttem.

Valamennyi vendég egyszerre közénk vetette magát, de *Germaine* hallani sem akart bocsánatról.

— Önök a tanuim, — kiáltotta. — Jól van, majd lesznek szivesek velem a bírósághoz jönni. Majd szerzek én elégtételt magának!

És minden kérleles ellenére távozott, becsapva maga után az ajtót.

Másnap már beadta a válókeresetet. Az ügyvédje valami távoli rokona volt, aki nagy buzgalommal vitte a pört. Hála jó összekötéseinek, fél év sem telt el s már szétválasztott bennünket. A bíró engem mondott vétkesnek, én pedig megnyugodtam az ítéletben.

*Germaine* tehát szabaddá lett s első dolga

lőnek, melynek közepében a fekete koralaku célpont van. A talpgerendán levő célpontot egy hajó vontatja, rendszeren 300 méter hosszú kötélen, hogy esetleg a vontatóhajót ne érhesse egy cseljárt tévesztett ágyugolyó. A legjobb lövőket csekély pénzdíjjal szokás jutalmazni.

Délután 2 órakor *Montecuccoli* gróf tenger-nagy, tengerészeti főparancsnok jött a hajóra, hogy ott szemlét tartson. A tenger-nagy éppen Pólából érkezett a *Pelikán* tengernagy yachton. Figyelmeztették, hogy a *Habsburg* hajó 11-es számú redujtjében elhelyezett ágyunál van a hajóraj legjobb lövője, egy *Kinkela* nevű ágyuirányzó. *Montecuccoli* tengernagy kíséretével a jelzett reduitbe ment. Reduit-nek nevezik azt a páncél-kazamátát, a hol az ágyu és a lövedékfelvonó van elhelyezve. A lövedékeket tudniillik a hajó fenekén elhelyezett lövőszek-kamrákból vonják fel az ágyuhoz. A *Habsburg* hajón minden reduitben egy 15 centiméter kaliberű és 40 kaliber hosszú Skoda-féle gyorstüzelő-ágyu van elhelyezve. Az ágyu forgó talpon van és négy tengerész-tüzer kezeli. Más négy tüzer a lövedék-felvonó készüléknél van alkalmazva. Az ágyu úgy van szerkesztve, hogy ha a závarzat nincs egészen elcsukva, nem lehet elsütni. A 4 és fél kilogramnyi gyengefüstű lőpor rézhüvelyben kerül az ágyuba. A rézhüvely a puskatöltényhez hasonlít, csak hogy természetesen sokkal nagyobb.

Midőn a tengerészeti főparancsnok belépett a szűk reduitbe, *Kinkela* irányzó éppen az utolsó lövést akarta megtenni. Már bizonyos volt, hogy az első díjat ő fogja megnyerni.

*Kinkela* elsütötte az ágyut. Ebben a pillanatban óriási lángkeve csapott az ágyuból vissza és egy pillanatra az egész helyiséget betöltötte. Valamennyi jelenlevő szinte elkábult.

*Kinkela* borzasztóan összeégve ágyuja mellett a földön hevert és tíz perc múlva meghalt. A másik irányzó súlyosan megsebesült. Szinte csodaszámba mehet, hogy *Montecuccoli* tengernagy, aki közvetlenül az ágyu mellett állt, nem sérült meg.

A rögtön megejtett vizsgálat során megállapították, hogy a löporhüvely feneké valami anyaghiba folytán leszakadt és hogy a robbanást a hüvelyfenék leszakadása okozta. A löporhüvelynek a lövésnél az a feladata, hogy a löporgázok hátul való kitódulását megakadályozza. A fejlődő gázok tudniillik a hüvely falait az ágyucső belső falaihoz szorítják és így megakadályozzák, hogy a gáz a závarzathoz kitóduljon. Ha a löporhüvely elszakad, akkor természetesen ennek ellenkezője történik. A *Habsburg* hajón tartott célzó gyakorlathoz

volt eladni a birtokot, melynek árát a vevője készpénzben fizette ki. Ezzel a pénzzel *Germaine* hozzáért sietett.

— Menj, — mondta, — fizess ki a 300.000 frankot; ne feledd a nyugtát. Mire visszajössz, itt találod kényelemben a te kicsi feleségedet.

— Drága *Germaine*!

— Ah, míg ez a válóper tartott, úgy is oly nehezemre esett tolvaj módra láthatni csak téged, est-alkonyat után. Ha véletlenül észrevetted volna, a bíróság sohasem oldotta volna fel a házasságunkat . . .

— Az bizonyos.

— De így . . . Oh, milyen boldog vagyok! Tudod-e, amióta nem vagy a férjem, még százszorta jobban szeretlek?

Ez az állapot azonban nem tartott soká. Néhány hét után ismét egybekeltünk, még pedig ugyanazon anyakönyvvezető előtt, aki először adott össze bennünket. A jó ember csodálkozva nézett ránk, alig akarta elhinni, hogy nem tréfa az egész.

Második házasságunk boldogsága még felülmúlta az elsőét. Volt benne valami regényesség, ami a nőknek mindig tetszik; mi férfiak pedig a feleségünk szenvedélye szerint érezzük. Financziáink is pompásan sikerültek, jövedelmünk és vagyonunk csakhamar megkészszerződött; az a két bájos gyermek pedig, akiknek a szerelmünk életet adott, betöltötte boldogságunkat.

szabályzatot szigorúan megtartották és egy bécsi lapnak az az állítása, hogy nagyon gyorsan lőttek, teljesen alaptalan. A *Habsburg* hajó ágyuival, melyek gyorstüzelő ágyuk, percenként 8—10 lövést lehet tenni. Az említett bécsi lapnak az az állítása, hogy a závarzat nem volt jól elcsukva, a mondottak szerint szintén helytelen.

A szerencsétlenül járt ágyuirányzó holttestét a *Habsburg* hajó fedélzetén tették ravatalra és a holttestet a hadi lobogóval fedték le. Megható volt a holttestnek Raguzába való átvitele. A hajóraj valamennyi hajója félárboczára eresztette le a zászlót. A legénység a hajók fedélzetén katonai rendben állott. *Montecuccoli* gróf tengernagy és valamennyi szolgálatban nem levő tiszt a *Habsburg* hajóra ment. A koporsót egy torpedónaszád vitte Raguzába, a hol *Kinkela* ünnepélyes temetése e hó 18-dikán ment végbe.

A szerencsétlenség megtörténtekor a 11-es számú reduitben *Montecuccoli* gróf főparancsnokon kívül még *Ripper* Gyula altengernagy, *Gerlach Konstantin* báró és *Laurin* sorhajóhadnagyok, valamint *Wallner* Ernő hajózáslós voltak jelen. Az utóbbi parancsnokolt a reduitben. *Montecuccoli* grótot hidegvére egy perczre sem hagyta el.

Helytelen állítás, hogy haditengerészetünk-nél a balesetek egyre szaporodnak. Az ily balesetek szinte kikerülhetetlenek, noha megvan minden elővigyázat. A rézhüvelyeket bizottságilag veszik át és vizsgálják meg s próbálöveket is tesznek. Egyébként az idegen államok haditengerészeténél aránylag sokkal több baleset történik, mint nálunk.

— **Változás a haditengerészeti akadémia parancsnokságában.** Hellenai *Sachs* Mórincz altengernagy, a császári és királyi-haditengerészeti akadémia parancsnoka, rövid időn belül, saját kérelmére nyugalomba fog vonulni. *Sachs* altengernagy 1844-ben született, 1861 óta szolgál a haditengerészetben és 1900 óta parancsnoka az akadémiának. Azelőtt a király szárnysegéde volt. 1904 november havában nevezték ki altengernagygyá. Utódja *Pleskott* Hermann sorhajókapitány lesz. *Pleskott* 1855-ben született és 1871 óta szolgál.

— **Zárai püspökből — belgrádi metropolita.** Zárából jelentik: *Milas*, zárai görög-keleti püspököt legközelebb ki fogják nevezni belgrádi szerb metropolitává.

— **Dróttalan táviró-állomás Fiumében.** A lapok az utóbbi napokban ismételtén foglalkoztak a Fiumében föllállítandó dróttalan táviró-állomással. Ez irányban — értesülésünk szerint — ez ideig még csak kísérletek folynak, még pedig a Marconi-féle ideák alapján ugyan, de mégsem Marconi-féle rendszerrel és eszközökkel, hanem a kereskedelmi minisztérium posta- és táviróügyi szakosztályának önálló tervei szerint. Az itteni kísérleteket, melyek valószínűleg októberben fognak kezdődni, *Hollós* József műszaki tanácsos fogja vezetni, akitől ez önálló tervek erednek. Addig itt az előkészületek folynak. Az *Unio* vegyipari részvénytársaság gyaránál 35 méter magas árbocot fognak felállítani, amely vasrudakkal összekötésben lesz a gyár kéményével, hogy szilárdabban álljon. Másik állomásnak a kísérleteknél a tengerészeti hatóság *Előre* nevű gőzhajóját fogják használni, amelynek árboczeit ebből a célból meg fogják hosszabbítani. A kísérleteket a kereskedelemügyi minisztérium közegei végzik a táviróhivatal közvetítésével. Ezeket a kísérleteket a Faresinacsatorna felé először Cherso szigetéig, később egész Anconáig folytatják, annak megállapítása végett, nem lehetne-e Anconával radiotelegraf utján egyenes érintkezésbe lépni. Az áramszolgáltatás céljából most a Magyar Villamossági

Részvénytársaság telepétől az Unio-gyárnál felállítandó állomásig kétezer voltos villamos áramot vezetnek, tíz méter magas külön oszlopokon. Kint az állomáson egy Morse-gépet és egy rendes telefon-állomást állítanak föl, hogy a kísérletek tartama alatt az állomás a főpostával állandó telefon- és táviró-összeköttetésben legyen és hogy az *Előre* gőzhajóról érkező táviratokat szükség esetén tovább adhassa. A kísérleteket, ha kellő sikerük lesz, az Adria-társaság és a Magyar-horvát tengeri gőzhajóstársaság egy-egy hajójával nagyobb távolságra is folytatják.

— **Hadihajóink utja.** Mint *Gibraltár*ból jelentik, a *Fuszár* és a *Kaiman* osztrák-magyar hadihajók e hó 19-ikén oda érkeztek. A hajókon semmi baj. — A *Saida* hadihajó e hó 20-ikán Ithakába érkezett, a honnan négy nap múlva Gravosába indul.

— **A konstantinápoly-konstanzai kábel.** *Konstantinápoly*ból jelentik: Tegnap volt a konstantinápoly-konstanzai kábel ünnepélyes megnyitása. Az új vezeték használata azzal kezdődött, hogy szíves táviratot váltott egymással a konstantinápolyi, berlini és bukaresti táviróigazgatóság.

— **Hajók forgalma.** A *Helios* Lloyd-hajó, amely Alexandria és Trieszt közt közlekedik, tegnapelőtt Alexandriából Fiuméba indult. — A Fiuméből, illetőleg Triesztből elindult *China* Lloyd-hajó hétfőn Kobeba érkezett. — Ma a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: A *Saturno* Lloyd-hajó Konstantinápolyból különböző árakkal; a *Hungaria* Adria-hajó Szmirnából különböző árakkal és 24 utassal. Az utasok között volt a patraszi osztrák-magyar konzul is. — A Triesztből érkezett *Maria Teresa* Lloyd-hajó különböző árakat fog berakni Alexandria számára.

— **Pályázatok.** A városi hatóság a következő pályázatokat tűzte ki:

I. E hó 31-ikén kerül kiadásra a város által *Mária Valéria* főhercegnőnek *Ferenc Szalvator* főherceggel kötött házassága alkalmából alapított 4000 koronás házassági alap kamatja. Pályázhatnak szegénysorsu, jóerkölcsű fiúmei leányok, akik a múlt évi augusztus hó elseje óta házasságra léptek, avagy ez évi július hó 21-dikéig egy jóerkölcsű fiúmei ifjával fognak házasságra lépni. Városi alkalmazottak leányai előnyben részesülnek. Az egykoronás bélyeggel ellátott folyamodványok július 30-ig a városi hatósághoz nyújtandók be.

II. A városi képviselőtestület e hó 9-diki ülésén hozott határozata értelmében négy 1000 koronás tanulmányi ösztöndíjat tűz ki tanító és tanító-jelöltek számára, akik egy évi időtartamra egy firenzei intézetbe akarnak menni, hogy magukat az olasz nyelvben kiképezzék. Az ösztöndíjat négy részletben, háromhavonként előlegesen fizetik ki és az ösztöndíjat elnyertek irásban tartoznak kötelezni magukat, hogy legalább hat évig a fiumi városi iskolákban fognak szolgálni. A kellően felszerelt folyamodványok szeptember hó 15-ikéig nyújtandók be.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság vasárnapra, e hó 23-ára a következő tengeri kirándulásokat hirdeti:

*Moschienizzeba* két járat és pedig az első a *Pola* gőzessel, indulás Fiuméből délután 1 órakor, érintve Voloscát d. u. 1 óra 30, Abbaziát 1 óra 45, Ikát 2 óra 05 és Lovranát 2 óra 15 perczkor; a második járat a *Cirkvenica* gőzessel közvetlenül délután 3 órakor Moschienizzeba. Ezen a hajón a városi zenekar egy része fog játszani. Visszajövet mindkét gőzös este 7 óra 30 perczkor indul Moschienizzeből. Menetár Fiuméből 1 korona 20 fillér, a többi kikötőből 80 fillér személyenként.

*Malinskaba* a *Dráva* gőzessel, indulás Fiuméből délután 3 órakor, visszajövet Malinskából este 8 órakor. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

*Ikába és Lovranába* két járat; ezek közül az első a *Hrvat* gőzessel délután 2 és fél órakor, érintve odamenet Voloscát és Abbaziát. Visszatérés Lovranából este 7 órakor és Ikából 7.15 órakor, érintve Abbaziát; a második járat a *Istriano* gőzessel d. u. 3 órakor közvetlenül Ikába és Lovranába, visszajövet indulás Ikából este 8 órakor, érintve Lovranát. Jegy ára oda és vissza mindkét gőzessel 80 fillér személyenként.

*Czirkveniczába és Noviba* a gyors és kényelmes *Titra* salongőzessel d. u. 3 órakor; visszajövet Noviból este 7 és fél és Czirkveniczából 8 órakor. Menetár oda és vissza 1 korona személyenként.

*Abbaziába a Sírly és Volosca* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 $\frac{1}{2}$  órakor. Utolsó járat Abbaziából Fiuméba este 10 órakor. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

*Bukkariba és Portoreba az Abbazia* gőzessel délután 2 óra 30 perczkor, érintve odamenet és esetleg a visszatéréskor Urinjt; visszajövet Bukkariból este 7 órakor Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként.

— **Lázadás egy olasz hadihajón.** Párisból jelentik: Az *Eclair*-nek táviratozzák Spezziából, hogy az ott állomásozó *Morosini* nevű olasz hadihajón lázadás tört ki, amely nagy izgatottságot keltett a kikötőben. Nemcsak a matrózok, hanem a tiszték is megtagadták az engedelmességet a parancsnoknak, aki a hajó személyzetével szemben tulságosan szigorú volt. Végre is sikerült a nyugalmat békés tárgyalások után helyreállítani és a főczinkosokat letartóztatták.

— **Felborult vitorlás.** A szerdán reggel dühöngött vihar egy homokkal telt lucai (*Zara vecchia*) vitorlást a hullámok Petersane közelében felfordítottak. A legénységéből *Caticich* Antal, nős, két gyermek atyja, a tengerbe fulladt. A hajón levő másik két tengerész szerencsésen megmenekült. A vitorlás Zárába tartott. A napokban a hajótörés helyére buvárok fognak menni.

— **Se pénz, se lakás.** Tegnap éjjel 11 órakor a 23 éves, pozsonyi illetőségű *Baruch* Nándor önként jelentkezett a rendőrségnél, hogy se pénze, se lakása nincsen és kérte, hogy küldjék haza. Kérését teljesítik.

— **Hamis tűzjel.** *Biasi* Miklós rendőrtiszt parancsára csütörtökön este háromnegyed tíz órakor *Luchesich* Lajos 24 éves, laibachi illetőségű fiatalembert, aki Abbaziában lakik, bekísérték a mlakkai rendőrkirendeltséghez, mert a Voloszkai-uton biciklín haladva, trombitával tűzjelet adott és a közönséget ezzel rémítette. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel s minthogy *Luchesich* egy aranyláncot tett le övadéku, szabadon bocsátották a további eljárásig.

— **Kitiltva.** *Zurcsics* Natale 17 éves zenggi illetőségű és *Belzacs* Miklós 23 éves kraszniczai illetőségű suhanczokat, akik a város területéről ki vannak tiltva, a rendőrség tegnap éjjel letartóztatta. Mindkettőt egy nap elzárásra ítélték és azután illetőségi helyükre fogják toloncolni.

— **Elítelt kivándorlási ügynök.** A somogy megyei alispáni hivatalnál panaszt emelt *Tratnyek* János és néhány társa *Kovács* István kaposvári kivándorlási ügynök ellen. Az illetők ugyanis Amerikába akartak kivándorolni és bejöttek még márcziusban Kaposvárra *Kovács*hoz, hogy szerezzen nekik utlevelet. Erre *Kovács* mindeniktől 2—2 koronát kért. Utánjárás költség czimén, holott ezt a kivándorlási törvény egyenesen eltiltja. Azok adtak és elmentek haza. Mikor újból megjelentek *Kovács*nál, azt felelte nekik, hogy nem kaphatnak utlevelet, mert az őszi fegyvergyakorlatra be kell vonulniok. Azonban azt lehet kérelmezni, hogy ősz helyett a tavaszi fegyvergyakorlatra hívják be őket, aminek az elintézéséért újból 2 koronát kért. De a földművesek, látva a dolguk illetén állását, nem adtak, hanem följelentették *Kovács*ot, hogy csak hitegette őket s ezért mégis megfizette ma-

gát. Az alispán az ügyet áttette a városi rendőrkapitánysághoz. *Vargha* Lajos dr. rendőrkapitány tartott szigorú vizsgálatot ez ügyben és mivel beigazolták láttá, hogy *Kovács* István kivándorlási megbízott a törvény ellenére jogtalan díjakat szedett be a felektől, elsőfoku ítélettel 5 napi elzárással és 100 korona pénzbírsággal büntette *Kovács*ot.

## KÖZGAZDASÁG.

+ **A fiumei kikötő hajóforgalma június hóban.** Fiumében megfordult a múlt hónapban — eltekintve a Magyar-horvát hajózási társulat rendes parti hajójárataitól — összesen 79 hosszujáratu nagyobb gőzhajó (a múlt év június havában csak 69); lobogók, illetve hajótulajdonosok szerint: Adria-hajó 20. Lloyd-hajó 17, egyéb osztrák 16, olasz 11, angol 14 és német 1. Az *Adria* hajói hoztak kőszentet (Angliából) 3050 tonnát, olajat 110, fát 60 és egyéb árut 1680 tonnát és elszállítottak haszonfát 5460, lisztet 3710, cserlét 850, ásványvizet 150 és vegyes árut 2040 tonnát. — A *Lloyd* hajóin érkezett: rizs 5650 tonna, valonea 200, dohány 440, tengeri 950, zab 100, kávé 80, pamut 90, bor 20 és vegyes áru 630 tonna és elszállított: cukor 1040, haszonfa 870, rizs 90, liszt 790, magnézit 450, ásványvíz 30 és egyéb áru 840 tonna. — Fiumének június havi forgalmában előfordult fontosabb mozzanatairól megemlítendő a behozatalban két gőzösnök Rangoonból 7500 és Kelet-Indiából egy gőzösnök 6000 tonna rizsszel való érkezése. E mennyiségekből elszállított még a múlt hónapban Budapestre a *Hedrich* és *Strauss* tele rizshántolóba 4700 tonna, a fiumei rizsgyárba pedig 5000 tonna fuvaroztatott. *Tengeri* érkezett a múlt hónapban több fiumei czég részére Argentínából két gőzessel 9100 tonna, Romániából egy gőzessel 600 tonna és Törökországból szintén egy gőzessel 350 tonna, összesen 10,050 tonna, ebből elszállított a múlt hó végeig különböző magyar államvasuti állomásokra 4370 tonna és déli vasuti állomásokra 850 tonna; június hó 3-án tárolt még Fiumében a puntofrancoi tárakban 5030, a vámterületi tárakban pedig 1610, összesen 6640 tonna idegen tengeri. *Nyers pamut* érkezett Afrikából 800 tonna a Fiumei Forgalmi Bank czimére, mely czég ez áru felét Rózsahegyre és másik felét Dugaresára, az ottani fonódákba továbbította; érkezett továbbá a múlt hónapban a fiumei kikötőbe Kelet-Indiából 450 tonna *nyers juta*, melyet a fiumei raktár-részvénytársaság Lajtaufalura szállított el.

+ **Az Osztrák Lloyd szubvencziós szerződése.** Az Osztrák Lloyd tengerhajózási társaság szubvencziós szerződése még mindig függőben van. A sok tárgyalásnak nincs se vége, se hossza, mert úgy az osztrák kormány, mint a vállalat igazgatósága olyan feltételeket szabnak, amelyekbe kölcsönösen egyik fél sem hajlandó belemenni. Ujabbban azonban mégis történik valami s a tárgyaló felek újabb feltételek megállapítása végett legközelebb tanácskozásra jönnek össze. Ez a tanácskozás végleg el fogja dönteni, hogy a szerződés tartama alatt a Lloyd mely forgalmi vonalakat köteles betartani. Szó lesz még a hajók gyorsaságáról is, hogy a Lloyd hajói fölvehessék a versenyt a többi hajózási vállalatok hajóival, ami lényegesen emelhetné a Lloyd jövedelmezőségét. Ha e kérdésekkel tisztában lesznek, úgy sorra kerül majd a szubvencziós összeg nagysága is. A fölött még nem döntött az osztrák kormány, hogy a szubvencziót egy összegben adja-e meg a költséghozzájárulás czimén, vagy pedig mértföldpénzeket utalványozzon ki. Az ellentétek még igen nagyok s ezért a szerződés közeli megkötésére kevés a kilátás.

Főszerkesztő:

**Szemerjal Kovács Zoltán.**

Felelős szerkesztő:

**Mural Jenő.**

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

**LEOPOLD GYULA**

Árjegyek eladása által, Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakvételre és Postára

**MINDEN HÖLGY ELŐNYE**

olcsón és a mellett még divatosan és elegánsan ruházodik.

**Saját érdekében**

kérje ezért dístartalmu **mita-gyűjteményüket**, melyet megtalálás végett ingyen és bérmentve küld a

**WIENER MODEN UNION**

Bécs, I., Schottenring 10

**VÉRSEKONYTSÉG, STVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG**

gyógyítására és gyógygyógyászati erőbőltésére a leghatásosabb készítmény a

**KRIEGER-féle**

**TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható győgytárakban. Postán küldi: **MORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

**SZIMON ISTVAN FÉLE**

**GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ**



**Szönyegeket** takaró függönyök, Bororszövetek csipkefüggönyök. Szönyeg: **S. SCHEIN** on. és ár. udv. szállítás. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dístartalalmú képek **ARJEGYZEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősenek látszik! Fesse haját a **GZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

**Császárfürdő**

Elsőrangú kén-savas hévízű gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, hő- és hideg-villamos víz-, szénasav- és szulfidfürdőkkel

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

300 kényelmes lakószobával. A leghatásosabb kezelés.

**PLATSCHEK VILMOS**

elismerett legolcsóbb, leghatásosabb

**FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

**"SMITH PREMIER"**

képviseleik kerestetnek.



**BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA**

**AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE.**

**Dr. Kovács**

képezéstje 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20

**Dr. Kovács**

gyógytára Bpest, Gyár-u. 17.

**HOTEL PÁRIS SZÁLLODA**

szállás SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 23. SZ.

100 szoba 2-30 k-ól fűtött, tisztaságával és villanyvilágításával együtt. Fürdők, elegáns konyhák, étterem és szórakozás a házban. Világos vasúti megállóhely az ország pályaudvarától és hajóktól.

**BALASSA FÉLE UGORKATE**

Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használatával.

Egy üveg ára 2 korona.

Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.

Főszék: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész. Bpest-Erzsébettelep.

**KISS SZERENCSEJE**

**NAGY VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET**

**KISS KAROLY és TÁRSA**

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 19

**A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS**

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszatóra hurutos bántalmánál, ugyancsak a húgy- és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmánál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségekre. A „Siculia“-forrás beleszűrésével fűréssel való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izmáimánál. A tüdőgyógyászati kezdetleges esetekben, valamint a gümős-görvélyes nyírkmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célyszerű segédeszköz képez az elhízás és idült kószvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

**Dr. Korányi Frigyes,** egyetemi tanár, főorvos, tagja a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.

Szállás a borsó telephelyen „SICULIA“ természetesen szénasavat adó gyár. t. MÁLNÁSFÖRDŐN Hármaszék van. Cím: SICULIA, MÁLNÁSFÖRDŐ. Főraktárak Budapestban: IV., Múzeum-körút 1., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

**Szénásy Árpád**

**RAJZ-ESZKÖZ.**

az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ**

**MINDENÜTT KAPHATÓ.**

**Varieté a Susák-szállóban.**

Naponta nagy előadások válogatott művészek által.

**Szirmay Bella**

**Burg Róza és Henrik**

**Roller Anita**

**Dora Carmen**

**Les Bondys**

**Mr. Cliné**

**Les Calays**

**Schmitt Betty**

**Stein Hermann**

Esténként két bohózat.

Kezdete 8 1/2 órakor

Minél számosabb látogatást kér az igazgatóság.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az aselőtti **Dobó-féle fodrász-üzletet** az **Adria palotában** (a **Piazza Elisabetta** és a **Via Adria** sarkán) átvettem.

Figyelmes és saaksszerű kisszolgálsról biztosítván a nagyérd. köszönetet, maradok

kiadó tisztelettel **Tihova Ferencs** fodrász és borbély.

„Gyógyszertár alla Salute“

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

**Dr. A. Mizzan**

„Petrosol“ hajviz biztos hatása. — El-tünteti a fejkorpát, puhítja a haját és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű, vása által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. **Nélkülözhetlen minden háznál**, különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

**Dr. Mogan Gyula**

ügyvédi irodáját Via del Porto 2. sz. I. emeleten megnyitotta.

TELEFON SZÁM: 579.

**Jó házból való fizetéses gyakornok**

helyi nyelvismeretekkel, azonnali belépésre kerestetik elsőrangú részvény-társasághoz. Ajánlatok „Postafiók 18“-hoz címzendők,

**Cantrida fürdő és vendéglő.**

Szép, árnyas kert, kitűnő konyha, friss sör és bor, mérsékelt árak. Omnibus-összeköttetés minden villanyoskocsihoz

Fürdőjegyek a villanyosvasut kaulauzáinál is válthatók.

**HIRDETESEK** felvétetnek a kiadóhivatalban.

**Jszakosság nincs többé!**

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szöbeszede a tartózkodásról, mert csodálatos ellenállóképessé teszi az iszákosnak a szesz ital. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 394. sz. Várja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

**COZA INSTITUTE** (Dept. 394.), 62, Chancery Lane, London, Anglia.